

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Anatolie Țurcan, Victor Boico

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Vuico Angela în numele inculpatului Butucea Ilie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 10 octombrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

*Butucea Ilie XXXX, născut la XXXXXXXX,
originar și domiciliat în s. XXXXXX, r-nul XXXXX,*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 01.03.2017 - până la 10.10.2017; (instanța de fond);*
- 2. de la 03.11.2017 - până la 22.11.2017; (instanța de apel);*
- 3. de la 16.02.2018 - până la 29.05.2018; (instanța de recurs).*

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 10 octombrie 2017, examinată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Butucea Ilie a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Butucea Ilie la 09 ianuarie 2017, aproximativ la orele 18⁰⁰ având scopul de a sustrage bunurile altei persoane, a pătruns în casa lui Oprea Mariana, din s. XXXXX, r-nul XXXXX, de unde a sustras pe ascuns două perechi de cizme bărbătești la preț de 1100 lei și bani în sumă de 200 lei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă de 1300 lei.

3. Sentința de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 400-405 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către avocatul Secui S. în numele inculpatului, care a solicitat, casarea parțială a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri și stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, invocând că pedeapsa numită este extrem de aspră în raport cu gravitatea faptei comise și cu urmările survenite, la stabilirea căreia instanța nu a

ținut cont de toate circumstanțele cauzei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017 apelul declarat de avocatul Secui S. în numele inculpatului a fost respins ca nefondat.

5. În motivarea soluției adoptate Colegiul a menționat că, instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În opinia Colegiului penal, instanța de fond la stabilirea pedepsei lui Butucea I. a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal numindu-i o pedeapsă echitabilă în raport cu gravitatea infracțiunii și personalitatea vinovatului, care anterior la 21.12.2014 a săvârșit o infracțiune similară. Prin urmare, Colegiul a relevat, că deși pentru infracțiunea comisă în 2014 urmărirea penală a fost încetată în legătură cu împăcarea părților, acest fapt constituie temei de a considera că o pedeapsă mai blândă nu va asigura realizarea scopului Legii penale.

6. Nefiind de acord cu hotărârile judecătorești pronunțate de instanțele de fond, cu recurs ordinar le-a contestat avocatul Vuico A. în numele inculpatului, care, invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri și stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În argumentarea recursului declarat recurentul a menționat că instanțele de fond i-au stabilit inculpatului o pedeapsă extrem de aspră fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei și anume: - recunoașterea vinei, căința sinceră, partea vătămată nu are pretenții față de inculpat.

Consideră că scopul legii penale poate fi atins prin stabilirea unei pedepse alternative non privative de libertate prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia Butucea I. a fost condamnat.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece pedeapsa stabilită este echitabilă și proporțională.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de

fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să prejudice cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Analizând textul recursului declarat Colegiul lărgit constată, că autorul acestuia este de acord cu circumstanțele de fapt și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică hotărârile judecătorești sub aspectul individualizării pedepsei, considerând că aceasta este prea aspră, iar instanțele de fond nu au ținut cont de toate circumstanțele cauzei stabilindu-i pedeapsa închisorii fără a lua în considerație că sancțiunea normei penale în baza căruia a fost condamnat Butucea I. prevede pedepse alternative.

Prin urmare, recurentul își exprimă dezacordul în partea stabilirii pedepsei, temei ce se încadrează în pct. 10) alin.1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Colegiul ține să menționeze că recursul vizat urmează a fi admis enunțând că, instanța de apel la respingerea apelului și individualizarea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de dispozițiile art. 75 alin. (1) și (2) Cod penal, care stipulează că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Partii generale a prezentului cod.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. *O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.*

În această ordine de idei se mai remarcă că, criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea categoriei, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia, de aceea persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia a fost condamnată.

Conform art. 61 Cod penal pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul statuează că pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În acest context instanța de recurs reține, că sancțiunea art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal prevede amendă de la 650 la 1350 unități convenționale, sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau închisoare de până la 4 ani.

Totodată, Colegiul reține că legiuitorul potrivit art.62 Cod penal a constituit sistemul de pedepse în temeiul trecerii de la o pedeapsă mai ușoară la alta mai aspră. Se presupune că această consecutivitate va orienta instanțele judecătorești spre alegerea unei pedepse mai ușoare dintre pedepsele alterative prevăzute de legea penală.

Prin urmare, Colegiul conchide, că instanțele de fond la individualizarea pedepsei inculpatului nu au ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, nu au acordat deplină eficiență prevederilor art.7,61 și 75 Cod penal, nu au examinat în deplină măsură și obiectiv toate circumstanțele și datele prezentate care caracterizează atât negativ cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei i-au numit inculpatului cea mai aspră pedeapsă din numărul celor

alternative fără a argumenta din care motiv au considerat că o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, din conținutul părții descriptive a sentinței și deciziei de către instanțele ierarhic inferioare se menționează lipsa circumstanțelor atenuante și agravante.

Reieșind din lucrările dosarului Colegiul penal reține că prezenta cauză a fost examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, prin urmare inculpatul a recunoscut integral vinovăția, iar instanțele de fond la stabilirea pedepsei - nu a luat în considerație comportamentul postinfracțional al vinovatului și atitudinea lui față de fapta săvârșită și aprecierea morală negativă a acțiunilor sale infracționale.

Deci, la circumstanțele cauzei ca atenuante, conform art. 76 Cod penal, în privința inculpatului Colegiul reține faptul că anterior acesta nu a fost condamnat, s-a căit sincer, prejudiciul material a fost recuperat, iar partea vătămată nu are careva pretenții (f.d.30, 64).

Circumstanțe agravante conform art. 77 Cod penal nu au fost stabilite.

Cât privește persoana celui vinovat, din materialele cauzei reiese că inculpatul Butucea I. la locul de trai se caracterizează satisfăcător, careva observații față de comportamentul acestuia nu au parvenit.

În acest sens se mai reține că, datele ce caracterizează pozitiv persoana celui vinovat în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei pot fi recunoscute ca circumstanțe ce atenuază pedeapsa, chiar și în cazul când ele nu sunt prevăzute ca atare în art.76 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal având în vedere atât principiul umanismului prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, consideră că nu este rațională aplicarea pedepsei cu închisoare inculpatului Butucea I., iar stabilirea pedepsei în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală sub formă de 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității v-a atinge scopul restabilirii echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare în cauză este prezentă eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care urmează a fi corectată de către instanța de recurs, prin casarea, în partea stabilirii pedepsei, a hotărârilor contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul

urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre.

8. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Vuico Angela în numele inculpatului Butucea Ilie, casează parțial sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 10 octombrie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui **Butucea Ilie** în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre după cum urmează.

Butucea Ilie se consideră condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal și i se stabilește pedeapsa 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Butucea Ilie urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărârilor atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 28 iunie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Anatolie Țurcan

Victor Boico